

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

Вступ до спеціальності

(назва освітнього компонента)

підготовки _____ бакалавра _____

(назва освітнього рівня)

Спеціальності _____ 232 Соціальне забезпечення _____

(шифр і назва спеціальності)

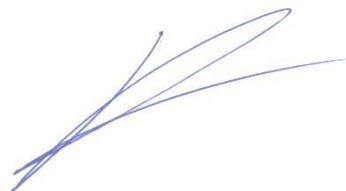
освітньо-професійної програми Соціальне забезпечення

Силабус освітнього компонента «Вступ до спеціальності» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 232 Соціальне забезпечення, за освітньо-професійною програмою Соціальне забезпечення.

Розробник: Колосок Андрій Мирославович, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Колосок А.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С.Ю.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 232 Соціальне забезпечення ОПП Соціальне забезпечення ОС бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>180/6</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції <u>40</u> год.
ІНДЗ: <u>не має</u>		Практичні (семінарські) <u>40</u> год. Лабораторні _____ год. Індивідуальні _____ год.
	Самостійна робота <u>88</u> год.	
	Консультації <u>12</u> год.	
Мова навчання		Форма контролю: <u>екзамен</u> Українська

II. Інформація про викладача (- ів)

ППП [Колосок Андрій Мирославович](#),
 Науковий ступінь кандидат економічних наук,
 Вчене звання доцент
 Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
Контактна інформація
 Телефон +380667288130,
 Електронна пошта Kolosok.Andrew@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Освітній компонент «Вступ до спеціальності» належить до циклу нормативних дисциплін професійної підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення, освітньо-професійної програми Соціальне забезпечення. Вивчається в першому семестрі, формою підсумкового контролю є екзамен. На вивчення освітнього компонента відведено 6 кредитів (180 годин), у тому числі: 40 годин лекційних, 40 год. практичних, 12 год. консультації та 88 год. самостійної роботи.

Вивчення освітнього компонента «Вступ до спеціальності» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх бакалаврів з соціального забезпечення, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечить оволодіння сучасними теоретичними і прикладними знаннями з соціального забезпечення, допомагатиме подальшому формуванню професійних та морально-етичних якостей.

2. Постреквізити:

Освоєння даного освітнього компонента є необхідним для подальшого вивчення ОК «Система соціального захисту», ОК «Економічні основи соціального захисту», ОК «Соціальна політика».

3. Мета - засвоєння здобувачами освіти цілісної системи знань про основи соціального забезпечення, формування уявлення про роботу фахівців з соціального забезпечення, осмислення їх професійних та морально-етичних якостей.

Завдання освітнього компонента: вивчити сутність та значення соціального забезпечення, розглянути соціальні послуги та їх споживачів, ознайомити із історичними аспектами виникнення та розвитку соціального забезпечення в Україні, вивчити державні гарантії соціального

забезпечення в Україні, дослідити зарубіжний досвід соціального забезпечення, розглянути соціальне обслуговування, соціальну реабілітацію та адаптацію, соціальне страхування, з'ясувати місце соціального забезпечення в системі соціального захисту населення, сформулювати уявлення про професійні та морально-етичні якості фахівців з соціального забезпечення.

4. Освітній компонент спрямований на формування інтегральної компетентності (Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов); *загальних компетентностей* (ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК12. Здатність працювати в команді. ЗК13. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо); *фахових компетентностей* (ФК1. Здатність аналізувати суспільні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави, регіонів і громад. ФК2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення. ФК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності. ФК14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері).

Очікувані програмні результати навчання: ПРН1. Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності. ПРН2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категоріях населення. ПРН3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження. ПРН7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення. ПРН11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення. ПРН14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення. ПРН17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні на державному, регіональному та місцевому рівнях на державному, регіональному та місцевому рівнях. ПРН20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: *словесні:* лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, MOODLE, Office 365, вебсервіс Google Classroom), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація; *практичні:* *вправи.*

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом науково-педагогічного

викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи та технології викладання ¹	Форма Контролю ¹ / Бали
Змістовий модуль I. Теоретичні основи соціального забезпечення							
Тема 1. Сутність та значення соціального забезпечення	17	4	4	8	1	лекція-диспут / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 2. Соціальні послуги та їх споживачі	17	4	4	8	1	метод круглого столу / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 3. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціального забезпечення в Україні	17	4	4	8	1	лекція-диспут / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 4. Державні гарантії соціального забезпечення в Україні	19	4	4	10	1	лекція-диспут / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 5. Соціальне забезпечення в системі соціального захисту	20	4	4	10	2	метод круглого столу / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Разом за модулем 1	90	20	20	44	6	x	20
Змістовий модуль II. Прикладні аспекти соціального забезпечення							
Тема 6. Соціальне обслуговування в сфері соціального забезпечення	17	4	4	8	1	лекція-диспут / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 7. Соціальна реабілітація та адаптація	17	4	4	8	1	метод круглого столу / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 8. Соціальне страхування як форма соціального забезпечення	17	4	4	8	1	лекція-диспут / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 9. Професійні якості фахівців з соціального забезпечення	19	4	4	10	1	лекція-диспут / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Тема 10. Морально-етичні якості фахівців з соціального забезпечення	20	4	4	10	2	метод круглого столу / Zoom, Office 365, Moodle	ДС, ДБ, Т/4
Разом за модулем 2	90	20	20	44	6	x	20
Види підсумкових робіт						Бал	
Модульна контрольна робота						60/Т	
МКР 1						30	
МКР 2						30	
Всього годин/ Балів	180	40 ³	40 ³	88	12	100	

Примітки: ^{1/} Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

Тема	Кількість годин
Змістовий модуль І. Теоретичні основи соціального забезпечення	
Тема 1. Сутність та значення соціального забезпечення	
1.1. Соціальне забезпечення: поняття та призначення. 1.2. Соціальне забезпечення - проблема визначення сутності. 1.3. Соціальне забезпечення та його державні гарантії. 1.4. Функції соціального забезпечення. 1.5. Соціальне забезпечення як механізм суспільного самоконтролю. 1.6. Законодавчі гарантії соціального забезпечення. 1.7. Сутність, значення та завдання соціальної політики. 1.8. Соціальний захист як державне забезпечення суспільних потреб населення країни. 1.9. Соціальні послуги як інструмент забезпечення буттєвих потреб населення. 1.10. Соціальна робота як інструмент реалізації державної соціальної політики.	8
Тема 2. Соціальні послуги та їх споживачі	
2.1. Соціальні послуги їх споживачі та різновиди. 2.2. Державні гарантії надання соціальних послуг. 2.3. Адміністративні послуги як різновид державних послуг. 2.4. Муніципальні послуги в системі органів місцевого самоврядування. 2.5. Матеріальні послуги як форми задоволення матеріально-побутових потреб громадян. 2.6. Соціо-культурні послуги - як форми підтримки нормальної життєдіяльності соціуму. 2.7. Соціальна сфера суспільства її складові та структура. 2.8. Соціальне забезпечення як механізм функціонування соціуму. 2.9. Фахові можливості спеціальності «Соціальне забезпечення». 2.10. Форми забезпечення соціальної безпеки.	8
Тема 3. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціального забезпечення в Україні	
3.1. Благодійність як елемент культури та основний християнський принцип. 3.2. Соціальне забезпечення як соціокультурний феномен. 3.3. Історіографічне становлення розвитку благодійного та соціального забезпечення в Україні. 3.4. Філантропія як форма соціального забезпечення та благодійництва. 3.5. Князівська благодійність Київської Русі. 3.6. Добродійна діяльність в часи Гетьманщини. 3.7. Благодійна діяльність в ХІХ ст. 3.8. Засадничі принципи Ельберфельдської системи. 3.9. Парафіяльні форми благодійництва. 3.10. Благодійна діяльність в незалежній Україні.	8
Тема 4. Державні гарантії соціального забезпечення в Україні	
4.1. Соціальне забезпечення як один із напрямків розвитку держави. 4.2. Конституційні гарантії на соціальне забезпечення громадян. 4.3. Нормативно-правові акти соціального забезпечення: загальна характеристика.	10

<p>4.4. Трирівнева система пенсійного забезпечення громадян в Україні.</p> <p>4.5. Солідарна система пенсійного забезпечення.</p> <p>4.6. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.</p> <p>4.7. Особистий електронний кабінет Пенсійного Фонду.</p> <p>4.8. Право соціального забезпечення.</p> <p>4.9. Соціальні ризики: поняття та класифікація.</p> <p>4.10. Система страхування соціальних ризиків.</p>	
<p>Тема 5. Соціальне забезпечення в системі соціального захисту</p> <p>5.1. Місце соціального забезпечення в системі соціального захисту.</p> <p>5.2. Вплив держави на розвиток системи соціального захисту.</p> <p>5.3. Принципи роботи системи соціального забезпечення.</p> <p>5.4. Принцип соціальної солідарності та його місце в системі соціального захисту.</p> <p>5.5. Правова база соціального забезпечення в Україні.</p> <p>5.6. Континентальна модель соціального захисту.</p> <p>5.7. Англосаксонська модель соціального захисту.</p> <p>5.8. Скандинавська модель соціального захисту.</p> <p>5.9. Південно-європейська модель соціального захисту.</p> <p>5.10. Неоліберальна модель соціального захисту.</p> <p>5.11. Стандарти соціального забезпечення в країнах-членах ЄС.</p> <p>5.12. Міжнародно-правові норми соціального забезпечення.</p>	10
<p>Змістовий модуль II. Прикладні аспекти соціального забезпечення</p>	
<p>Тема 6. Соціальне обслуговування в сфері соціального забезпечення</p> <p>6.1. Соціальне обслуговування як складова соціального забезпечення.</p> <p>6.2. Суб'єкти соціального обслуговування.</p> <p>6.3. Правові гарантії на соціальне обслуговування.</p> <p>6.4. Основні принципи соціального обслуговування.</p> <p>6.5. Види соціального обслуговування.</p> <p>6.6. Державні гарантії на безоплатне соціальне обслуговування.</p> <p>6.7. Територіальні центри соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.</p> <p>6.8. Спеціалізовані установи стаціонарного соціального обслуговування громадян похилого віку.</p> <p>6.9. Види соціального обслуговування дітей.</p> <p>6.10. Спеціалізовані заклади соціального обслуговування неповнолітніх.</p>	8
<p>Тема 7. Соціальна реабілітація та адаптація</p> <p>7.1. Загальні засади соціальної реабілітації та адаптації.</p> <p>7.2. Суб'єкти та об'єкти соціальної реабілітації та адаптації.</p> <p>7.3. Форми (види) надання соціальних послуг з соціальної реабілітації та адаптації.</p> <p>7.4. Правова база соціальної реабілітації та адаптації.</p> <p>7.5. Сутність та функції Центру професійної, медичної та соціальної реабілітації інвалідів.</p> <p>7.6. Робоче місце інваліда.</p> <p>7.7. Соціальна реабілітація та адаптація дітей: форми та шляхи реалізації.</p> <p>7.8. Надання послуг безробітнім як вид соціального обслуговування.</p> <p>7.9. Санітарно-курортне лікування як форма соціальних послуг.</p> <p>7.10. Забезпечення інвалідів протезно-ортопедичними виробами.</p> <p>7.11. Діяльність Промислового об'єднання «Укрпротез».</p>	8
<p>Тема 8. Соціальне страхування як форма соціального забезпечення</p> <p>8.1. Зміст та співвідношення понять «соціальне страхування», «соціальне забезпечення».</p> <p>8.2. Взаємодія страхування, допомоги та опіки в системі соціального забезпечення.</p>	8

<p>8.3. Соціальне страхування та його структура. 8.4. Правова база соціального страхування. 8.5. Накопичувальна система пенсійного страхування (2 рівень). 8.6. Особливості роботи суб'єктів системи накопичувального пенсійного забезпечення. 8.7. Основні види пенсійних виплат із коштів Накопичувального фонду. 8.8. Умови та порядок отримання одноразових виплат із коштів Накопичувального фонду. 8.9. Форми недержавного пенсійного забезпечення (3 рівень). 8.10. Порівняльний аналіз солідарної, накопичувальної та недержавної систем пенсійного забезпечення.</p>	
<p>Тема 9. Професійні якості фахівців з соціального забезпечення</p> <p>9.1. Професійний стандарт соціальний працівник. 9.2. Професійний стандарт фахівець із соціальної допомоги вдома. 9.3. Професійний стандарт фахівець із соціальної роботи. 9.4. Професійний стандарт соціальний менеджер. 9.5. Функціональні обов'язки соціального інспектора. 9.6. Особисті якості фахівця з соціального забезпечення. 9.7. Міжнародна Федерація соціальних працівників. 9.8. Міжнародні стандарти соціальної роботи. 9.9. Сутність об'єктивних показників професіоналізму фахівця з соціального забезпечення. 9.10. Сутність суб'єктивних показників професіоналізму фахівця з соціального забезпечення.</p>	10
<p>Тема 10. Морально-етичні якості фахівців з соціального забезпечення</p> <p>10.1. Клієнти соціального забезпечення. 10.2. Моральна система цінностей фахівця з соціального забезпечення. 10.3. Моральні дилеми у роботі соціальних інспекторів. 10.4. Принципи соціальної допомоги. 10.5. Етика соціальної роботи. 10.6. Правове забезпечення етики соціальної роботи. 10.7. Міжнародна Декларація етичних принципів соціальної роботи. 10.8. Посадова інструкція соціального інспектора. 10.9. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України. 10.10. Моделі прийняття рішень у професійній діяльності соціального працівника.</p>	10
<p>Всього</p>	88

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Вступ до спеціальності» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Вступ до спеціальності» є екзамен. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 40 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, робота в малих групах, індивідуальна робота студентів, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах,

експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи у вигляді письмового або комп'ютерного тестування та проводиться або під час навчального заняття (його частини). Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо з дисципліни підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти. Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин

(наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V. Підсумковий контроль

Іспит проводиться у вигляді письмового або комп'ютерного тестування. Здобувачам освіти пропонуються тестові завдання у кількості 30 запитань (по 2 бали). Максимальна оцінка за іспит – **60 балів**.

Види тестових завдань:

- з вибором однієї правильної відповіді;
- з вибором декількох правильних відповідей;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Тестові завдання складаються відповідно до питань, винесених на іспит.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Орієнтовні питання іспиту

1. Англосаксонська модель соціального захисту.
2. Благодійна діяльність в ХІХ ст.
3. Благодійна діяльність в незалежній Україні.
4. Взаємодія страхування, допомоги та опіки в системі соціального забезпечення.
5. Види соціального обслуговування.
6. Вплив держави на розвиток системи соціального захисту.
7. Державні соціальні гарантії, порядок їх визначення та затвердження.
8. Діалектика взаємозв'язків між соціальною політикою, державою та соціальною допомогою.
9. Діяльність Промислового об'єднання «Укрпротез».
10. Добродійна діяльність в часи Гетьманщини.
11. Етика соціальної роботи.
12. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України.
13. Європейський та вітчизняний досвід реалізації соціальної політики та соціальної роботи.
14. Забезпечення інвалідів протезно-ортопедичними виробами.
15. Загальні засади соціальної реабілітації та адаптації.
16. Законодавчі гарантії соціального забезпечення.
17. Зарубіжний досвід створення фінансової бази соціального забезпечення.
18. Зasadничі принципи Ельберфельдської системи.
19. Зміст та історія поняття «соціальне забезпечення».
20. Зміст та співвідношення понять «соціальне страхування», «соціальне забезпечення».
21. Клієнти соціального забезпечення.

22. Князівська благодійність Київської Русі.
23. Конституційні гарантії на соціальне забезпечення громадян.
24. Континентальна модель соціального захисту.
25. Корпоративістська модель соціальної політики.
26. Міжнародна Декларація етичних принципів соціальної роботи.
27. Міжнародна Федерація соціальних працівників.
28. Міжнародні правові акти у сфері соціального захисту.
29. Міжнародні стандарти соціальної роботи.
30. Місце соціального забезпечення в системі соціального захисту.
31. Моделі прийняття рішень у професійній діяльності соціального працівника.
32. Монастирі як центри благодійної соціального забезпечення.
33. Моральна система цінностей фахівця у галузі соціального захисту.
34. Моральні дилеми у роботі соціальних інспекторів.
35. Муніципальні послуги в системі органів місцевого самоврядування.
36. Надання послуг безробітним як вид соціального обслуговування.
37. Надання соціальних пільг як складова соціальної політики.
38. Накази Міністерства соціальної політики.
39. Накопичувальна система пенсійного страхування (2 рівень).
40. Недержавне пенсійне забезпечення (3 рівень).
41. Неоліберальна модель соціального захисту.
42. Нормативно-правові акти соціального забезпечення: загальна характеристика.
43. Основні види пенсійних виплат із коштів Накопичувального фонду.
44. Основні завдання соціальної політики.
45. Основні принципи соціального обслуговування.
46. Особисті якості фахівця з соціального забезпечення.
47. Особливості роботи суб'єктів системи накопичувального пенсійного забезпечення.
48. Парафіяльні форми благодійництва.
49. Патерналістська модель соціальної політики.
50. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
51. Південно-європейська модель соціального захисту.
52. Порівняльний аналіз солідарної, накопичувальної та недержавної систем пенсійного забезпечення.
53. Професійний стандарт фахівець із соціальної роботи.
54. Постанови Кабінету Міністрів України у сфері соціального захисту.
55. Правова база соціального забезпечення в Україні.
56. Правове забезпечення етики соціальної роботи.
57. Професійний стандарт фахівець із соціальної допомоги вдома.
58. Правові гарантії на соціальне обслуговування.
59. Принципи роботи системи соціального забезпечення.
60. Принципи соціальної допомоги.
61. Професійне становлення соціального інспектора.
62. Професійні вимоги до соціального інспектора.
63. Процеси трансформації соціальної політики в Україні.
64. Реорганізація соціальної політики як необхідна умова трансформації українського суспільства.
65. Робоче місце інваліда.
66. Роль церковної «десятини» для формування благодійних закладів.
67. Санітарно-курортне лікування як форма соціальних послуг.
68. Система страхування соціальних ризиків.
69. Скандинавська модель соціального захисту.
70. Солідарна система пенсійного забезпечення.

71. Соціальна безпека громадян.
72. Соціальна держава її сутність та ознаки.
73. Соціальна політика як механізм гармонізації суспільних інтересів.
74. Соціальна реабілітація та адаптація.
75. Соціальна робота як інструмент реалізації державної соціальної політики.
76. Соціальна сфера суспільства її складові та структура.
77. Соціальне забезпечення в сучасних соціально - правових державах: порівняльний аналіз.
78. Соціальне забезпечення та його державні гарантії.
79. Соціальне обслуговування як складова соціального забезпечення.
80. Соціальне страхування та його структура.
81. Соціальний захист як державне забезпечення суспільних потреб населення країни.
82. Соціальні послуги їх споживачі та різновиди.
83. Соціальні ризики: поняття та класифікація.
84. Спеціалізовані заклади соціального обслуговування неповнолітніх.
85. Спеціалізовані установи стаціонарного соціального обслуговування громадян похилого віку.
86. Співвідношення між соціальною політикою та соціальною роботою.
87. Професійний стандарт соціальний працівник.
88. Стандарти соціального забезпечення в країнах-членах ЄС.
89. Суб'єкти та об'єкти соціального обслуговування.
90. Сутність об'єктивних показників професіоналізму фахівця з соціального забезпечення.
91. Сутність суб'єктивних показників професіоналізму фахівця з соціального забезпечення.
92. Сутність та функції Центру професійної, медичної та соціальної реабілітації інвалідів.
93. Сутність, значення та завдання соціальної політики.
94. Територіальні центри соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.
95. Трирівнева система пенсійного забезпечення громадян в Україні.
96. Умови та порядок отримання одноразових виплат із коштів Накопичувального фонду.
97. Фахові можливості спеціальності «Соціальне забезпечення».
98. Філантропія як форма соціального забезпечення та благодійництва.
99. Функції соціального забезпечення.
100. Функціональні обов'язки соціального інспектора.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

4 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого мультимедійного представлення завдання на практичному занятті.

3 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при

цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

2 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

1 бал - Оцінюється робота здобувача освіти, який при відтворенні навчального матеріалу дає елементарну, фрагментарну відповідь, з початковим уявленням про предмет вивчення, не вміє застосувати теоретичні положення при розв'язанні задач.

0 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Докаш В.І. Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення»: навч. посібник. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 352 с.
2. Дубич К. В. Історія і теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном: навч. посіб. Т.1. Львів : Магнолія 2006, 2023. 272 с.
3. Колосок А. М. Вступ до спеціальності : конспект лекцій. Луцьк : ПП «Поліграфія», 2022. 90 с. (протокол № 1 від «21» вересня 2022 р.). URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20786>
4. Колосок А. М. Вступ до спеціальності : методичні рекомендації. Луцьк : ПП «Поліграфія», 2022. 78 с. (протокол № 2 від 19.10.2022 р.). URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20898>

Додаткова

5. Боднарук М.І., Орловський О.Я., Бурка А.В. Право соціального захисту: навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/pravo-sots.zakhystu-bodnaruk_Orlovsky_Burka_2.pdf

6. Все про соціальну роботу: навч. енциклопед. словник-довідник / за наук. ред. В. М. Пічі; [уклад.: Н. М. Гайдук, Л. Є. Клос, О. Я. Бік, В. М. Піча]. 3-тє вид., пепероб. та допов. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 618 с.
7. Дубич К. В. Практика соціального забезпечення конкретних категорій населення: навч. посіб. Т.2. Львів: Магнолія 2006, 2023. 432 с.
8. Колосок А. М. Статистичний аналіз соціального захисту населення у територіальних громадах. *Ввічливість. Humanitas*. 2022. № 1. С. 152-158. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.1.22>
9. Колосок А.М., Мельник О.М. Соціальний захист пільгових категорій громадян. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 1. С. 181-187. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.26>
10. Колосок А.М. Актуальні аспекти соціального захисту населення *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. № 2 (26). С. 16-23. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2021-02-16-23>
11. Матрос О. О. Система соціального захисту в Україні: навчальний посібник. Умань : Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, 2021. 174 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/13916>
12. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3300>
13. Полянничко А. О., Кирилюк А. В. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник. Суми: ФОП Цьома, 2020. 336 с. URL: <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/9193>
14. Соціальна політика: навч. посіб. / Л. Д. Климанська, В.Є. Савка, Н. М. Хома [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 318 с.
15. Соціальна робота з сім'ями: теорії моделі, ефективні практики: колективна монографія. Волинський національний університет імені Лесі Українки. / Кол. авт. : С. Чернети, В. Петрович, Л. Мартіросян, А. Колосок, Є. Дурманенко, І. Бичук, В. Майборода, А. Конончук, О. Белкіна-Ковальчук, В. Петрук, Н. Корпач, Т. Мартинюк, А. Скіць; за загальною редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк: ФОП Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021, 323 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19749>
16. Соціальна робота: навчально-методичне забезпечення ОПП Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота освітнього ступеня Бакалавр / за заг. ред. С. Чернети, Н. Корпач. Луцьк : Волинськ.. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 822 с. (затверджено вченою радою факультету педагогічної освіти та соціальної роботи ВНУ імені Лесі Українки протокол № 4 від 28 листопада 2022 року). URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21679>
17. Соціальне забезпечення в Україні: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.
18. Katja Hujo Social protection and inequality in the global South: Politics, actors and institutions. *Critical Social Policy*. 2021. 41(3). P. 344-363. DOI: <https://doi.org/10.1177/02610183211009899>
19. Stephen Devereux Performing social policy diffusion: Reflections on agents as social protection policy entrepreneurs in Africa. *Sage Journal. Global Social Policy*. 2023. Special Issue – Reflexivity. DOI: <https://doi.org/10.1177/14680181231194897>

Інтернет-ресурси

20. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>
21. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
22. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
23. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
24. Національна соціальна сервісна служба України. URL: <https://nssu.gov.ua/>
25. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>
26. Social protection systems. URL: <https://socialprotection-humanrights.org/key-issues/social-protection-systems/>